

Sygn. akt **XI Ka 354/19**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dorota Dobrzańska

Protokolant Wioleta Zawadzka

po rozpoznaniu dnia 11 czerwca 2019 roku

sprawy Z. W. s. K. i M. z domu S., urodzonego
(...)w M.

obwinionego z art. 151 §1 kw

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim z dnia 20 grudnia 2018 roku sygn. akt
II W 490/18

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnia Z. W.
od dokonania zarzuczonego mu wykroczenia;

II. wydatkami postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt 354/19

UZASADNIENIE

Z. W. został obwiniony o to, że w dniu 9 maja 2018 roku o godz. 19,50 na ul. (...) w M. wypasał zwierzęta gospodarskie na gruncie rolnym należącym do H. W., tj. o czyn z art. 151 § 1 k.w.

Wyrokiem wydanym w dniu 20 grudnia 2018 roku w sprawie II W 490/18 Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim obwinionego Z. W. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu wykroczenia wyczerpującego dyspozycję art. 151§1 k.w. i za to wymierzył mu karę nagany, zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa 30 zł tytułem opłaty i obciążył go wydatkami postępowania w kwocie 100 zł.

Apelację od wyroku złożył obrońca obwinionego który zarzucił:

I. obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie naruszenie przepisów: art. 7 k.p.k. w zw.

z art. 109 k.p.w. oraz art. 410 k.p.k. w zw. z art. 82 § 1 k.p.w. poprzez niedokonanie przez Sąd wnikliwej analizy materiału dowodowego

i w konsekwencji dokonanie stronnictwej, dowolnej, wybiórczej

i jednostronnej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie, sprzecznej z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, a mianowicie: uwzględnienie jedynie dowodów niekorzystnych dla obwinionego

z pominięciem dowodów na korzyść obwinionego, w szczególności poprzez -pominięcie podawanych przez obwinionego okoliczności wskazujących jednoznacznie na to, że obwiniony w dniu 9 maja 2018r. nie wypasał krów

na gruncie pokrzywdzonego H. W., tym bardziej, że obwiniony dokładnie opisał sposób; zabezpieczenia pastwiska poprzez zainstalowanie tam pastucha elektrycznego jak i powody dla których krowy spowodowały uszkodzenie ogrodzenia i weszły pod jego nieobecność na sąsiedni grunt, uznanie za wiarygodne odosobnionych zeznań świadka H. W. w części w której ten zeznaje, że w dacie zdarzenia nie było tam sprawnego pastucha elektrycznego pomimo, że z zeznań P. G. wynika, że w czasie interwencji widział na miejscu jakieś druty leżące na gruncie, co wskazuje na prawdziwość wyjaśnień obwinionego, który podaje, że krowy wskutek spłoszenia zniszczyły sprawnego pastucha elektrycznego

i weszły na sąsiedni grunt, a nadto świadek P. O. zarówno przed zdarzeniem, jak i po zdarzeniu widział ogrodzenie w postaci sprawnego pastucha elektrycznego, naruszenia przepisów postępowania przez Sąd I instancji doprowadziły do błędów w ustaleniach faktycznych polegających na przyjęciu, że w dniu 9 maja 2018r. obwiniony nie sprawował właściwego dozoru nad bydłem, czym dopuścił się działając z zamiarem ewentualnym wykroczenia polegającego na wypasaniu krów na cudzym gruncie;

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na jego treść poprzez ustalenie na podstawie oceny dowodów nieuwzględniającej zasad logicznego rozumowania i niezgodnej z wskazaniami doświadczenia życiowego, że obwiniony Z. W. dokonał zarzucany mu we wniosku o ukaranie czyn „przez zaniedbanie obowiązku dozoru dopuścił do tego, iż należące do niego zwierzęta pasły się na cudzych gruntach”, w sytuacji gdy z całokształtu okoliczności wynika, że obwiniony sprawował należyty dozór, albowiem pastwisko posiadało zainstalowany elektryczny pastuch uniemożliwiający swobodne przemieszczanie się bydła na inne sąsiednie grunty, a nadto nie był obecny na pastwisku w trakcie przedmiotowego zdarzenia;

III. obrazę przepisów prawa materialnego, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie naruszenie przepisów:

1. art. 151 § 1 k.w. poprzez błędną wykładnię i zastosowanie wskazanej normy w stanie faktycznym mniejszej sprawy, jak również w stanie faktycznym ustalonym przez Sąd I instancji, mającym polegać na zaniedbaniu przez obwinionego obowiązku dozoru nad zwierzętami gospodarskimi, podczas gdy strona przedmiotowa czynu art. 151 § 1 k.w. zawiera znamię "pasie", które zarówno zgodnie z wykładnią literalną, jak i celowościową polega wyłącznie na działaniu, czego potwierdzeniem jest wykładnia systemowa, gdyż winę w nadzorze przewiduje kodeks cywilny w przepisach art. 431 przewidującym cywilną odpowiedzialność odszkodowawczą za szkody, które wyrządziło zwierzę, które uciekło lub zabłąkało się;

2. art. 46 § 1 k.w. poprzez przyjęcie, że obwiniony był uprzednio wielokrotnie ukarany za wykroczenia, podczas gdy powoływane przez Sąd I instancji uprzednie ukarania za wykroczenia miały miejsce w latach od 2011 roku do 2013 roku, a zgodnie z normą art. 46 k.w. ukaranie uważa się za niebyłe po upływie 2 lat od wykonania, darowania lub przedawnienia wykonania kary.

Mając na uwadze w/w zarzuty, wniósł o zmianę wyroku Sądu I instancji i uniewinnienie obwinionego od zarzucanego czynu.

Sąd Okręgowy w Lublinie zważył, co następuje:

Wniesienie apelacji tylko na korzyść obwinionego, w sytuacji stwierdzenia braku w opisie czynu przypisanego obwinionemu w pkt. I wyroku znamienia ustawowego typu wykroczenia z art. 151 § 1 k.w., musiało doprowadzić do zmiany wyroku i uniewinnienia obwinionego od popełnienia przypisanego mu wykroczenia z art. 151 § 1 k.w.

Słuszny jest zarzut apelacji dostrzegający błędną wykładnię art. 151§1 k.w. Sąd Okręgowy nie podziela stanowiska Sądu I instancji, że znamiona przypisanego wykroczenia mogą być zrealizowane przez zaniedbanie obowiązku dozoru. W piśmiennictwie można znaleźć pogląd przeciwny, który jest dominujący. Warunkiem przypisania czynu z art. 151 §1 k.w. jest uprzednie stwierdzenie, iż zachowanie sprawcy polega na wypasaniu zwierząt gospodarskich na nienależących do niego gruntach. Jest to wykroczenie formalne, dokonane już z chwilą zachowania się przez sprawcę w sposób określony w tym przepisie (...). Zachowanie sprawcy może polegać wyłącznie na działaniu. Nie można

przyjąć (tak jak to zrobił Sąd Rejonowy), że wypełnia znamiona wykroczenia zaniechanie dopilnowania zwierząt, w którego rezultacie przechodzą one przez cudze grunty lub się na nich pasą - w takim przypadku nie można przyjąć, że doszło do realizacji znamienia czasownikowego (...)(Bojarski Tadeusz (red.), Kodeks wykroczeń. Komentarz, wyd. V Opublikowano: WK 2015).

Wypasem zwierząt gospodarskich na cudzych gruntach nazwać należy ich wprowadzanie na nienależące do sprawcy grunty leśne lub rolne w celu umożliwienia im spożywania rosnącej tam roślinności.

Trafnie zwraca się uwagę, że w wypadku zaniechania dopilnowania zwierząt nie dochodzi do zrealizowania znamienia czasownikowego "pasania", a sprawca może co najwyżej ponieść odpowiedzialność cywilną (A. Michalska-Warias, w: T. Bojarski, Kodeks wykroczeń, 2015, s. 612). Aby przyjąć, że ktoś pasie zwierzęta, należy ustalić, że pilnuje ich, gdy się pasą (Inny słownik języka polskiego, t. 2, M. Bańko (red.), Warszawa 2000, s. 33).

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż obwiniony przez zaniechanie obowiązku dozoru nie zachował środków ostrożności przy trzymaniu krów, które w wyniku tego wbiegły na łąkę H. W. niszcząc grunt na jego szkodę. Istotnym jest, że to nie obwiniony przegonił krowy na łąkę sąsiada, fizycznie nie był przy tym obecny. O ile można byłoby w tym przypadku rozważać wykroczenia z art. 77 oraz 156, to tylko na etapie postępowania w I instancji. Ustalenia Sądu, iż Z. W. niewłaściwie dozorował wypas krów, co jest akcentowane w uzasadnieniu, przy związaniu Sądu odwoławczego kierunkiem apelacji wniesionej wyłącznie na korzyść obwinionego i zakazem reformationis in peius (art. 434 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w.), nie pozwalały czynić w tym zakresie niekorzystnych ustaleń wobec obwinionego.

Skoro zatem czyn przypisany zaskarżonym wyrokiem Z. W. nie wypełniał znamion wykroczenia z art. 151 § 1 k.w., Sąd Okręgowy stosownie do art. 62 § 3 k.p.w. w zw. z art. 5 § 1 k.p.w. był zobowiązany zmienić zaskarżony wyrok i uniewinnić obwinionego od popełnienia wykroczenia (art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w.).

Stosownie do art. 436 k.p.k. ograniczono rozpoznanie wniesionego środka odwoławczego do wskazanego uchybienia, co czyni rozpoznawanie pozostałych zarzutów podniesionych we wniesionej przez apelującego bezprzedmiotowymi.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 118 § 2 k.p.w.

Dorota Dobrzańska